

Doboz madártani kutatásának faunisztikai eredményei

RÉTHY ZSIGMOND

Jelen dolgozatban a terület természeti leírását nem tárgyalom, hiszen e kötetben több cikk is foglalkozik vele. A madárvilág a BECSEI, KERTÉSZ, KÖRMÖCZI és POVÁZSAY által leírt természeti környezetben él.

Ez a munka az 1967—1987 közötti időszak megfigyelései és tapasztalatai alapján Doboz község és határának madárfaunáját írja le, mintegy leltárt is biztosítva a további, illetve összehasonlító vizsgálatokhoz. E munka során nem foglalkoztam a már történeti értékű természeti változások (erdőirtások, folyamszabályozás, rétségek lecsapolása, nagyüzemi gazdálkodás stb.) és a madárvilág kapcsolatával, mely egy önálló, másik dolgozat témáját adja.

A fajok magyar és latin neve után rövidítve megadom a fajra vonatkozó alapadatokat, melyet az ezt követő szöveges résszel együtt kell értelmezni.

Rövidítések, jelmagyarázat

Az előfordulás értéke szerint:

- A = gyakori, rendszeres fészkelő;
- B = közepes számú, rendszeres fészkelő;
- C = kis számú, rendszeres fészkelő;
- D = átvonuló, kóborló vagy téli vendég;
- E = fészkelési időben megfigyelt faj, amelynek költése nem bizonyított;
- F = ritkán megfigyelt faj.

A biotóphoz való hűség szerint:

- 1 = nyílt vízén, vízparton;
- 2 = nádas-, gyékényes foltokban;

- 3 = nedves réten;
- 4 = száraz réten;
- 5 = fás vegetációban;
- 6 = emberi települések környékén.

A fészkelés helye szerint:

- a = koronaszintben; *
- b = fatörzsszintben;
- c = cserjeszintben;
- d = gyepszintben;
- e = odúban, üregben;
- f = emberi építmények adta helyen.

Táplálkozás szerint:

- + = növényevő;
- = húsevő;
- x = vegyesevő.

A faunatípusok rövidítéseinek jegyzéke:

Arkt. = arktikus; Eu. = európai; Eu-turk. = euro-turkesztáni; Hol. = holarktikus; Ind-afr. = indo-afrikai; K. = kínai; Kozm. = kozmopolita; Med. = mediterrán; Óvil. = óvilági; Pal. = palearktikus; Pal-xerom. = paleo-xeromontán; Szib. = szibériai; Szib-kanad. = sziberio-kanadai; Turk-med. = turko-mediterrán; Aeth. = etiopiai.

Faunajegyzék

Ciconiiformes — Gólyaalakúak

1. *Szürke gém* — *Ardea cinerea* Pal. D1 □
Doboz határában nem költ, de fészkelési időben és azon túl is táplálkozási célból felkeresi az alkalmas vízparti részeket, elsősorban a Sebesfoki és Szanazugi határrészekén.
2. *Kis kócsag* — *Egretta garzetta* Óvil. D1 □
Táplálkozási célból rendszeresen kóborol a Körös sekély kiöntéseiben, vízpartokon.
3. *Bakcsó* — *Nycticorax nycticorax* Kozm. D1 □
Az előzőkhöz hasonlóan kóborló.
4. *Pocgém* — *Ixobrychus minutus* Óvil. C2d
Kis létszámban költ a nádas, gyékényes foltokban a Holt-Körös (Sebesfok, Bődös, Kaladony) mentén.

5. *Fehér gólya* — *Ciconia ciconia* Pal. B6f □
Fogyatkozó számban, de még rendszeresen költ a faluban. Nyári kóborlás idején „idegen” gólyák is megjelennek a vizek mentén.
6. *Fekete gólya* — *Ciconia nigra* Pal. E3 □
Rendkívül ritka, de nyár végi gyülekezéskor 3—4 fős csapatuk rendszeresen megfigyelhető a Kettős- és Fekete-Körös menti réteken.

Anseriformes — *Lúdalakúak*

7. *Énekes hattyú* — *Cygnus cygnus* Pal. F1x
1985 februárjában 2 pld. megfigyelve a Kettős-Körösön Szanazug térségében, récék közt.
8. *Tőkés réce* — *Anas platyrhynchos* Hol. B2,5dbx
Elsősorban a Sebesfoki erdő Holt-Körös mentén, de a faluhelyi és szanazugi vizes erdőrészekben is költ.

Falconiformes — *Sólyomalakúak*

9. *Barna kánya* *Milvus migrans* Óvil. Fla □
Az 1960-as évekig gyakori fészkelő volt a Fekete-Körös mentén. Legutóbbi fészkelése 1967-ben volt a Remetei erdőrészen (Povázsay L., 1978.):
10. *Héja* — *Accipiter gentilis* Hol. F5a □
Jelenlegi fészkeléséről nincs tudomásunk, ritkán megfigyelhető a fácántelep környékén.
11. *Karvaly* — *Accipiter nisus* Pal. C5a □
Egy-három fészkelő pár van évente a dobozi erdőkben. Ritkán, de minden évszakban megfigyelhető néhány példány.
12. *Egerészölyv* — *Buteo buteo* Hol. C5a □
Évente 2-3 pár költ a sebesfoki, a faluhelyi és a szanazugi erdőkben az utóbbi évtizedben. Télen sokszor 8—10 példányt is látni laza csapatban az erdőszéli rétek felett.
13. *Gatyásölyv* — *Buteo lagopus* Arkt. D4,5 □
Téli vendég, az északról jött példányok igen szelídek az utak közelében is. Telente átlag 10-15 példány is tartózkodik a határban.
14. *Barna réti héja* — *Circus aeruginosus* Pal. C2d □
Maksáron és Macskáson fészkel 1-1 pár.
15. *Kabasólyom* — *Falco subbuteo* Pal. E5a □
Rendszeresen megfigyelhető 1-2 példány minden évszakban, fészkelése a faluhelyi és szanazugi erdőkben valószínű.
16. *Kék vércse* — *Falco vespertinus* Pal. C5a □
Ritka, de fészkelési időben is évente megfigyelhető az ógerlai és maksári nyárfások környékén.
17. *Vörös vércse* — *Falco tinnunculus* Óvil. B5a □
Az egerészölyv mellett a leggyakrabban megfigyelhető kis ragadozómadárunk. Minden nagyobb dobozi erdőrészben költ.

Galliformes — Tyúkalakúak

18. *Fogoly* — *Perdix perdix* Eu-turk. F4dx
Az utóbbi években nem láttam a dobozi határban.
19. *Fürj* — *Coturnix coturnix* Óvil. C4dx
Rendkívül megfogypatkozott, de minden évben hallani fészkelési időben énekét 2-3 példánynak.
20. *Fácán* — *Phasianus colchicus* K. A5dx
Mindenfelé gyakori, a természetes fészkelők számát nagymértékben növeli a vadgazdaságok által tenyésztett és a területre kibocsájtott fácánok száma.

Gruiformes — Darualakúak

21. *Daru* — *Grus grus* Pal. D4x
Kisebb csapatai, 20-100 példányok, elsősorban ősszel átvonulnak a területen. Táplálkozó csapataikat Maró, Maksár, Ózes és Nagyégés határrészeken figyelhettem meg kukoricatarlókon.
22. *Haris* — *Crex crex* Eu. F3x
A Kettős- és a Fekete-Körös menti nedves réteken hallani tavasszal a hangját.
23. *Vízi tyúk* — *Gallinula chloropus* Kozm. B2dx
Elsősorban a Sebesfoki erdőben a Holt-Fekete-Körös mentén fészkel, de találtam fészket a kastélypark Holt-Körös szakaszán is, 1980-ban pedig az irtás (szőlő, kert) mély fekvésű, vízborításos részén.
24. *Szárcsa* — *Fulica atra* Pal. C2dx
A maksári agyaggödrök vízfelületén és a kiszélesedő Holt-Körös kanyarulatáiban kis számú fészkelő.

Charadriiformes — Lilealakúak

25. *Bibic* — *Vanellus vanellus* Pal. B3d □
A határ nedvesebb rétejein és szántóföldjein fészkel.
26. *Kis lile* — *Charadrius dubius* Pal. C1d □
A maksári agyaggödrök kopár laposain és az egykori homokbánya (ma már szeméttel) területén fészkel.
27. *Erdei szalonka* — *Scolopax rusticola* Pal. D5 □
A mély fekvésű, nedves erdőrészekben rendszeres átvonuló.
28. *Dankasirály* — *Larus ridibundus* Pal. Dx
Elsősorban a friss szántások vidékén található — az utóbbi években — egyre gyakrabban, kóborló csapataik.

Columbiformes — Galambalakúak

29. *Örvös galamb* — *Columba palumbus* Eu-turk. C5a +
Kis számú, de most is rendszeres fészkelő az erdőkben.
30. *Vadgerle* — *Streptopelia turtur* Eu-turk. B5c +
Az 1970-es évek első felében rendkívül lecsökkent az állományuk megye-
szerte, de az 1980-as évektől — itt is észrevehetően nő példányszámuk.
31. *Balkáni gerle* — *Streptopelia decaocto* Ind-afr. A6a +
Nemcsak az emberi településeken, de az erdőben is rendszeres fészkelő. Az
1960-as és 1970-es évek gradációja után kb. 1985-től a fészkelő- és kóborló
állomány egyértelmű csökkenése tapasztalható.

Cuculiformes — Kakulalakúak

32. *Kakuk* — *Cuculus canorus* Pal. A5c □
A dobozi erdők egyik leggyakoribb madara. Povázsayék a fülemüle, a
citromsármány, az énekes nádi poszáta, a mezei poszáta, a barátposzáta
és a tövisszűrő gépics fészkeiben találták tojásait.

Strigiformes — Bagolyalakúak

33. *Kuvik* — *Athene noctua* Turk-med. B6ef □
A közsgében és az erdők menti tanyákban, a szanazugi üdülőterületen
egyaránt költ.
34. *Macskabagoly* — *Strix aluco* Pal. B5ae □
Az előző évtizedekhez képest csökkent számban, de az öreg, korhadt
hagyásfákban (tölgy, fehér nyár) rendszeresen költ.
35. *Erdei fülesbagoly* — *Asio otus* Hol. A5a □
A leggyakrabban előforduló és fészkelő bagoly erdőkben és fasorokban,
elsősorban elhagyott szarkafészkekben.

Caprimulgiformes — Lappantyúalakúak

36. *Lappantyú* — *Caprimulgus europaeus* Pal. B5d □
Mindegyik erdőrészen, elsősorban irtásterületen vagy fiatal erdőrészek-
ben fészkel.

Coraciiformes — Szalakótaalakúak

37. *Jégmadár* — *Alcedo atthis* Óvil. Cle □
A Fekete-Körös mentén, de gyakrabban a Fekete-Holt-Körös mentén a
sebesfoki erdőben figyelhető meg, ahol költ is. Télen egy-két példányt a
községben is lehet látni a Bödös és a Kaladony mentén (tkp. Holt-Körös
szakaszok).

38. *Gyurgyalag* — *Merops apiaster* Turk-med. Ce
A faluhelyi erdő és a sarkadi út közt levő homokbánya falában a terepviszonyoktól függően az 1960-as és '70-es években évente 10-20 pár költött. Amióta szeméttelépnek használják a területet, ez megszűnt, azóta csak nyár végi vonuláskor hallani időnként a hangjukat.
39. *Szalakóta* — *Coracias garrulus* Eu-turk. C5e
Az 1970-es évektől rendkívül megfogyatkozott az állomány, évente 1-3 pár költ a faluhelyi erdőben, alkalmas odúkban.
40. *Bübosbanka* — *Upupa epops* Óvil. C5e
Rendkívül lecsökkent létszámuk az 1970-es esztendőkre. Az irtásban (gyümölcsös, szőlő és veteményes) a falu mellett és a pósteleki szőlőkben még évente költ 1-2 pár.

Piciformes — *Harkályalakúak*

41. *Nyaktekercs* — *Jynx torquilla* Pal. C5e
Az erdőkben ritka költőmadár.
42. *Zöld küllő* — *Picus viridis* Eu. B5e
A községben, a kertekben és a ritkás erdőkben egyaránt rendszeresen költ.
43. *Fekete harkály* — *Dryocopus martius* Pal. B5e
Az 1960-as években évente 1-1 példányt lehetett megfigyelni. Az 1970-es években lassan, de állandóan nőtt a megfigyelt példányok és fészkelők száma. Az 1980-as évek közepére egyértelműen terjeszkedő faj. Költ a remetei, szanazugi, faluhelyi és sebesfoki erdőrészekben, de másutt is megfigyelhető. Jelenleg 3-5 pár a fészkelők száma a területünkön.
44. *Nagy fakopáncs* — *Dendrocopos maior* Pal. B5e
Rendszeres költőmadár a tölgyesekben és a kastélyparkban.
45. *Balkáni fakopáncs* — *Dendrocopos syriacus* Med. B5e
Rendszeres költőmadár a községben és a gyümölcsösökben.

Passeriformes — *Verébalakúak*

46. *Bübospacsirta* — *Galerida cristata* Pal. A4d
A határban levő földutak mentén, de a településen is még elég gyakori fészkelő.
47. *Mezei pacsirta* — *Alauda arvensis* Pal. C4d
Alkalmas élőhely hiánya miatt igen kevés, de a határ különböző részein 1-2 pár minden évben megfigyelhető.
48. *Füstifecske* — *Hirundo rustica* Hol. B6f
A háztáji állattartás csökkenésével észrevehetően megcsappant a számuk, de a községben és a nagyobb állattartó telepeken rendszeresen fészkelnek.
49. *Molnárfecske* — *Delichon urbica* Pal. B6f
Helyzetük a füstifecskéhez hasonló. Rendszeresen fészkelnek a faluban, tsz-telepeken, erdész- és vízügyi tanyák körül.

50. *Sárgarigó* — *Oriolus oriolus* Óvil. C5a □
Az idősebb erdőszéleken és a kastélyparkban költ néhány pár.
51. *Dolmányos varjú* — *Corvus cornix* Pal. C5ax
A Körös-közeli erdőrészekben költ Sebesfokon és Szanazugban.
52. *Holló* — *Corvus corax* Hol. C5a □
Az utóbbi évtizedekben fészkeltek a szanazugi, a faluhelyi, a fenyeresi, legutóbb a marói erdőrészekben (Povázsay). Fészkelési időben mostanában is megfigyelhető, elsősorban a faluhelyi és madárfoki erdőkben.
53. *Vetési varjú* — *Corvus frugilegus* Pal. C5ax
Kisebb fészektelepei időnként határ menti facsoportokban találhatóak (pl.: Ógerla, Macskás, Rosszerdő). A megfigyelhető csapatok elsősorban kóborlók, ill. téli vendégek.
54. *Csóka* — *Coloeus monedula* Pal. B6efx
Rendszeresen költ a kastélyparkban, öreg gesztenyefák odvaiban, templom, magtár stb. üregeiben, de az erdőben is öreg hagyásfákban.
55. *Szarka* — *Pica pica* Pal. A5a □
Mindenféle költ a határban ahol még maradtak fasorok és kisebb-nagyobb facsoportok. Elhagyott fészkeiket az erdei fülesbaglyok használják.
56. *Szajkó* — *Garrulus glandarius* Pal. A5bcx
Az erdőkben mindenfelé gyakori.
57. *Szécinege* — *Parus maior* Pal. A5e □
Mindegyik erdőben gyakori fészkelő, de a falubeli kertekben is.
58. *Kék cinege* — *Parus caeruleus* Eu. B5e □
Főként az erdőkben fészkel, a szécinegénél kevesebb számban.
59. *Őszapó* — *Aegithalos caudatus* Pal. B5c □
Az utóbbi másfél évtizedben egyértelműen nő a fészkelések száma. A sebesfoki, a faluhelyi és a madárfoki erdőkben találtam fészkeiket. Állományokban a fehér fejű és a fekete szemcsíkos példányok egyaránt megtalálhatóak. Télen nagyobb csapatokban, általában cinegék társaságában kóborolnak.
60. *Csuszka* — *Sitta europaea* Pal. E5b □
Költésidőben megfigyelve a dobozi és pósteleki katélyparkban, Remetén és Városerdőn. Fészket nem találtam eddig.
61. *Rövidkarmú fakusz* — *Certhia brachydactyla* Eu. E5b □
1982-ben Városerdőn, 1987-ben a pósteleki parkerdőben figyeltem meg fészkelési időben.
62. *Ökörszem* — *Troglodytes troglodytes* Hol. E5c □
Fészkelési időben a sebesfoki erdő Holt-Körös menti részein megfigyelhető. Fészket nem találtam. Télen mindenfelé kóborol, a faluban is láthatjuk.
63. *Léprigó* — *Turdus viscivorus* Eu-turk. D5x
Csapatái téli vendégként jelennek meg az erdőkben és a parkokban.
64. *Fenyőrigó* — *Turdus pilaris* Szib. D5+
Téli vendég a léprigóhoz hasonlóan, de nedves mezőkön is találkozhatunk velük.

65. *Énekes rigó* — *Turdus philomelos* Eu. A5cx
Gyakori fészkelő mindegyik erdőrészben és a kastélyparkban is.
66. *Szőlőrigó* — *Turdus iliacus* Szib. D5+
Madárvonulás idején, de főként tavasszal figyelhetők meg kisebb csapatai a határban vagy a parkban.
67. *Feketerigó* — *Turdus merula* Pal. A5cx
Gyakori, rendszeres fészkelő mindegyik erdőrészben, elsősorban a Holt-Körös közelében. Fészkel a kastélyparkban is. Az 1980-as években észrevehetően nő az állományuk mindenfelé.
68. *Hantmadár* — *Oenanthe oenanthe* Pal. C4e
Fészkel a maksi major és a szanazugi gátórház közelében.
69. *Cigány-csaláncsucs* — *Saxicola torquata* Pal. C4d
Fészkel Maksárban, Ibrányfoknál és a Hajdúirtásban az erdő mellett.
70. *Rozsdás csaláncsucs* — *Saxicola rubetra* Eu. C3d
Fészkel a Kettős-Körös közelében Ógerla és a Marói erdő menti nedvesebb réteken.
71. *Kerti rozsdafarkú* — *Phoenicurus phoenicurus* Eu. C5e
A pósteleki parkerdőben kis számú de rendszeres fészkelő. Ugyancsak többször megfigyelhettem az Irtás szőlőskertjeiben.
72. *Fülemüle* — *Luscinia megarhynchos* Eu. A5d
Egyik gyakori fészkelőmadara a dobozi erdőknek Ibrányfoktól Remetéig és a kastélyparkban is. A tavaszi nász és költés idején hajnaltól éjszakáig hallani mindenfelé gyönyörű énekét.
73. *Vörösbecy* — *Erithacus rubecula* Eu. B5d
A Holt-Körös menti erdőkben, de a marói és gerlai erdőkben is költ és találkozhatunk velük télen is rendszeresen.
74. *Énekes nádiposzáta* — *Acrocephalus palustris* Eu. C1c
Rendszeres fészkelő az élő és holt Körösök menti csalitosokban, így Ógerlán, Szanazugban, Sebesfokban.
75. *Barátkaposzáta* — *Sylvia atricapilla* Eu. A5c
Minden Doboz környéki erdőben, elsősorban erdőszéleken költ. Tavasszal mindenfelé hallani szép énekét.
76. *Karvalyposzáta* — *Sylvia nisoria* Eu-turk. C5c
A szárazabb erdőszélek (Maró, Faluhely, Madárfok, Remete) bokrosainak ritka fészkelője.
77. *Kerti poszáta* — *Sylvia borin* Eu. C5c
A Fekete- és Holt-Körös menti (Sebesfok) erdőszélek, bokrosok kis számú fészkelője.
78. *Mezei poszáta* — *Sylvia communis* Eu-turk. C4c
A határ bokrosaiban és sövényeiben fészkel.
79. *Kis poszáta* — *Sylvia curruca* Eu-turk. B5c
Bokrosok és sövények fészkelője a lakott területen is.

80. *Csilpcsalp-füzike* — *Phylloscopus collybita* Pal. B5c □
Ibrányfoktól Remetéig minden erdő részben fészkel.
81. *Sisegő füzike* — *Phylloscopus sibilatrix* Eu. C5c □
A faluhelyi, szanazugi, madárfoki, fenyeresi és remetei erdőszelek ritka fészkelője.
82. *Sárgafejű királyka* — *Regulus regulus* Pal. D5a □
Gyakori téli vendég, sokszor cinkék és őszapók kóborló csapatában.
83. *Szürke légykapó* — *Muscicapa striata* Eu-turk. C5bf □
Erdőszeleken, emberi települések környékén költ.
84. *Örvös légykapó* — *Ficedula albicollis* Eu. C5be □
Fészkelési időben megfigyelve Szanazugban, Remetén és Városerdőn.
85. *Barázdabillegető* — *Motacilla alba* Pal. B46f □
Erdőszéli mezőgazdasági területek, irtásföldek és majorságok területén figyelhető meg rendszeresen.
86. *Sárga billegető* — *Motacilla flava* Pal. C3d □
A Fekete- és Kettős-Körös menti réteken található.
87. *Csonttollú* — *Bombycilla garrulus* Szib-kanad. D5+
Változó számban, kisebb-nagyobb csapatokban téli vendég az erdőkben és parkokban, fasorokban egyaránt.
88. *Kis örgébics* — *Lanius minor* Eu.turk. C5a □
A faluhelyi erdőszelekkel határos mezőgazdasági területek szélén költ néhány pár (Hajdúirtás, Kutyanyelv, Sámson vára).
89. *Tövisszűrő gébics* — *Lanius collurio* Pal. B5c □
A temetőben és az erdőszelek bokrosaiban rendszeres fészkelő.
90. *Seregély* — *Sturnus vulgaris* Eu-turk. A5ex
A település és az erdők gyakori költőmadara. Igen sok költ a madárfoki erdő részben.
91. *Házi veréb* — *Passer domesticus* Pal. A56abefx
Minden kultúrterületen, de az azokhoz közeli erdőszeleken is gyakori.
92. *Mezei veréb* — *Passer montanus* Pal. A56befx
A házi verébhez hasonló előfordulású, de a határban és az erdőkben gyakoribb.
93. *Meggyvágó* — *Coccothraustes coccothraustes* Pal. B5acx
A madárfoki, faluhelyi és szanazugi erdők rendszeres fészkelője. Az 1980-as években létszámában lassú növekedést figyeltem meg.
94. *Zöldike* — *Carduelis chloris* Eu-turk. B5a +
Minden erdő részben előfordul, közepes számú fészkelő
95. *Tengelic* — *Carduelis carduelis* Eu-turk. A5a +
Minden dobozi erdő részben gyakran kerül szemünk elé. A temetőben, falusi kertekben, a parkban és természetesen az erdőszeleken költ. Télen nagyobb csapatokban kóborol.
96. *Süvöltő* — *Pyrrhula pyrrhula* Pal. D5+
Kisebb-nagyobb csapatokban jelentkező téli vendég. A '80-as években igen ritkán lehetett látni.

97. *Erdei pinty* — *Fringilla coelebs* Eu. A5bcx
Minden erdőben, a parkban, az üdülőterületen és a temetőben is költ rendszeresen. Gyakori faj.
98. *Citromsármány* — *Emberiza citrinella* Pal. A5cdx
Gyakori költőmadár minden dobozkörnyéki erdőben és parkban. Télen kisebb csapatokban láthatjuk kóborolni.
99. *Sordély* — *Emberiza calandra* Eu-turk. C5dx
Mezőgazdasági területekkel határos erdőszéleken költ Maksártól Remetéig.
100. *Nádi sármány* — *Emberiza schoeniclus* Pal. E2x
Nádas foltokban (Maksár, Kettős-Körös bal part) megfigyelve, de fészkelése nem bizonyított.

Összefoglalás

Doboz községben és határában a tárgyalt időszakban (1967—1987) 100 faj előfordulását sikerült megállapítani.

A 100 (száz) fajból — különböző gyakorisággal — 76 költőfaj jelenlétét sikerült meghatározni:

A = gyakori, rendszeres fészkelő: 18 faj = fácán, balkáni gerle, kakuk, erdei fülesbagoly, búbospacsirta, szarka, szajkó, széncinege, énekes rigó, fekete-rigó, fülemüle, barátkaposzata, sergély, házi veréb, mezei veréb, tengelic, erdei pinty, citromsármány.

B = közepes számú, rendszeres fészkelő: 25 faj = fehér gólya, tőkés réce, vörös vércse, vízi tyúk, bibic, vadgerle, kuvik, macskabagoly, lappantyú, zöld küllő, feketeharkály, csóka, kékcinege, őszapó, vörösbecs, kis poszáta, csilpcsalp-füzike, barázdabillegető, tövisszűrő gébics, meggyvágó, zöldike

C = kis számú, rendszeres fészkelő: 33 faj = pocgém, karvaly, egerészölyv, barna réti héja, kékvércse, fűrj, szárcsa, kis lile, örvös galamb, jégmadár, gyurgyalag, szalakóta, búbosbanka, nyaktekercs, mezei pacsirta, sárgarigó, dolmányos varjú, holló, vetési varjú, hantmadár, cigány-csaláncsúcs, rozsdás csaláncsúcs, kerti rozsdafarkú, énekes nádiposzáta, karvalyposzáta, kerti poszáta, mezei poszáta, sisegő füzike, szürke légykapó, örvös légykapó, sárga billegető, kis őrgébics, sordély.

A fajok faunatípusok szerinti megoszlása a következő:

Arkt. =	1 faj	Óvil. =	8 faj
Eu. =	15 faj	Pal. =	45 faj
Eu-turk. =	14 faj	Pal-xerom. =	0 faj
Hol. =	7 faj	Szib. =	2 faj
Ind-afr. =	3 faj	Szib-kanad. =	1 faj
K. =	1 faj	Turk-med. =	2 faj
Kozm. =	2 faj	Aeth. =	0 faj
Med. =	1 faj	Turk. =	0 faj

A faunatípusok %-os sorrendje az alábbi:

Palearktikus	= 45%
Európai	= 15%
Euro-turkesztáni	= 14%
Óvilági	= 8%
Holarktikus	= 7%
Kozmopolita	= 2%
Szibériai	= 2%
Turko-mediterrán	= 2%
Arktikus	= 1%
Indo-afrikai	= 1%
Kínai	= 1%
Mediterrán	= 1%
Sziberio-kanadai	= 1%
	<hr/>
	100%

A dolgozat elsődleges célja, hogy Dobozról és környékéről, a vizsgált időszak eredményeként egy olyan leltárt adjon madártanilag mely nemcsak faunisztikailag, de honismereti szempontból is hasznosítható.

IRODALOM

- CSATH ANDRÁS* (1938): Békés vármegye madárvilága hajdan és ma. Gyula, 63. p.
KEVE ANDRÁS (1984): Magyarország madarainak névjegyzéke. Bp., Akadémia kiad., 100. p.
POVÁZSAY LÁSZLÓ (1978): Adatok a remetei erdő madárvilágáról. In: A Békés Megyei Múzeumok Közleményei — 5., Szerk.: Dér L., Békéscsaba, 321—333. p.
RÉTHY ZSIGMOND (1982): Faunisztikai ponttérképezés jegyzetei. Bcs., 1979—1982., Kézirat.